

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația la Arhiepiscopia Bucureștilor

Abonamentul pentru preoți, diaconi și instituții 100 lei pe an, pentru cântăreți și paracliseri 60 lei pe an.

CONGRESUL NAȚIONAL BISERICESC

Sesiunea extraordinară de constituire

Sedința din 3 Februarie 1926

SUMARUL ȘEDINȚEI

D-l Ministru al Cultelor, Alex. Lapedatu, cetește Mesagiul Regal, prin care sesiunea extraordinară se declară deschisă.

Congresul, ascultând mesagiul, în picioare, aduce M. S. Regelui omagii, prin aplauze unanime.

Mesagiul Regal se anexează la prezentul proces-verbal.

3. I. P. S. Sa Patriarhul Dr. E. Miron Cristea, deschide ședința, salutând pe membrii Congresului și mulțumind tuturor factorilor, cari au promovat încheierea operei de unificare prin legea și statutul de organizare a Bisericii Ortodoxe din România întregită.

Congresul primește cu aplauze și cu unanimă aprobare cuvântul de deschidere, care se anexează la acest sumar, sub litera B.

4. I. P. S. Sa Patriarhul, invită să ia loc provizoriu în birou, ca secretari pe membrii: din cler, Dr. Nicolae Popescu și Sabin Avuțian; dintre mireni, Dr. Silviu Dragomir, Dr. V. Loichița, Leon Mrejeru și Eus. Popovici.

Congresul ia act, și va da pe baza listei prezentate Comisiei de verificare.

5. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă lista tuturor membrilor Congresului a) Mitropo-

liții, Arhiepiscopi și Arhierei ca membrii de drept și b) membrii delegați de adunările eparhiale.

Se citește apelul nominal și se constată că sunt prezenți următorii membrii:

1. I. P. S. Sa Patriarhul Miron; 2. I. P. S. Sa Mitropolit Nicolae al Ardealului; 3. I. P. S. Sa Mitropolit Nectarie al Bucovinei; 4. I. P. S. Sa Arhiepiscop Gurie al Chișinăului; P. S. Episcopi: 5. Vartolomeu al Râmnicului; 6. Ghenadie al Buzăului; 7. Iacob al Hușilor; 8. Nichita al Argeșului; 9. Cosma al Dunării de Jos; 10. Roman al Orădiei-Mari; 11. Nicolae al Clujului; 12. Visarion al Hotinului; 13. Justinian al Cetății Albe; 14. Grigorie al Aradului; 15. Ioan al Armatei. P. S. Arhierei: 16. Evghenie Piteșteanu; 17. Valerian Craioveanu; 18. Platon Ploșteanu; 19. Ilarion Băcăoanul; 20. Dionisie Ismaileanu; 21. Gherontie Silistreanu; 22. Grigorie Botoșăneanu; 23. Filaret Musta. P. C. Arhimandriți: 24. Magieru Andreiu; 25. Păunescu Chesarie. P. C. Preoți: 26. Andronic Ioan; 27. Banu Victor; 28. Cucuijna Pavel; 29. Dimitriu Vladimir; 30. Dumitrescu Gavriil; 31. Dron Constantin; 32. Dumbravă Teodor; 33. Evuțian Savin; 34. Fabrițiu Mihail; 35. Grigo-

rescu Ioan; 36. Hagiu Eremia; 37. Horvat Andreiu; 38. Iordăchescu Valeriu; 39. Jurebiță Gheorghe; 40. Lupaș Ioan; 41. Mihălcescu Ioan; 42. Madan Mihail; 43. Proca Gheorghe; 44. Partenie P.; 45. Popescu Nicolae; 46. Popescu Constantin; 47. Popescu Kiril; 48. Perian Ioan; 49. Preoteșcu Marin; 50. Popovici Gheorghe; 51. Răuț Vespasian; 52. Scorbeț Trandafir; 53. Stanca Sebestian; 54. Tarnavski V. 55. Todicescu Constantin; 56. Zota Teodor. P. C. Diaconi: 57. Constantinescu Alexandru; 58. Dănu Constantin. Domnii: 59. Averescu Alexandru; 60. Argetoianu C. I.; 61. Angelescu Constantin; 62. Alimănișteanu Alexandru; 63. Borcea Lucian; 64. Brătianu I. I. C.; 65. Brătianu Vintilă; 66. Braniște Valeriu; 67. Banu Constantin; 68. Buriceșcu I. F.; 69. Comșa Nicolae; 70. Cădea Romul; 71. Chiricescu Constantin; 72. Constantinescu Alexandru; 73. Chirculescu Nicolae; 74. Constantinescu Paul; 75. Coceaș Constantin; 76. Constantinov Ștefan; 77. Chirilov Nicolae; 78. Chiroiu Dimitrie; 79. Dubieș Gheorghe; 80. Duca I. Gh.; 81. Dragomir Silviu; 82. Grecu Vasile; 83. Gropșan Mihail; 84. Goga Octavian; 85. Gîrbovicianu Petre; 86. Goldiș Vasile; 87. Iacob Iosif; 88. Lapedatu Alexandru; 89. Lotozchi Pavel; 90. Loichița Vasile; 91. Lazăr Aurel; 92. Mihalache Ioan; 93. Mrejeru Leon; 94. Mateevici Victor; 95. Manolescu Strunga I; 96. Mangru Dimitrie; 97. Mehedinți Simeon; 98. Nistor Ioan; 99. Neaga Teodor; 100. Neștian Nicolae; 101. Onose Gheorghe; 102. Orzescu Ilie; 103. Opatchi Alexe; 104. Popovici Eusebiu; 105. Prodrom Ioan; 106. Popescu Gheorghe; 107. Popa Gheorghe; 108. Pușcariu Sextil; 109. Popovici Eftimie; 110. Plescu Alexandru; 111. Savinescu Romiro; 112. Săveanu N. Nicolae; 113. Toma Constantin; 114. Vecerde Nicolae; 115. Valuță Marcu; 116. Zamfirescu Alexandru.

I. P. S. Sa Patriarhul constată că fiind prezenți 116 membrii din 136, Congresul se poate constitui în mod valid.

6) D-l Alex. Lapedatu, Ministrul Cultelor, salută Congresul, în sarcina căruia trec de acum, după noua constituție și organizație toate atribuțiunile și funcțiunile pe cari le avea și le exercita în numele și pentru biserica ortodoxă, Ministerul Cultelor.

Congresul ia cu plăcere cunoștință de cuvântarea D-lui Ministru și decide a se anexa la prezentul sumar sublitera C.

7) D-l Eus. Popovici membru delegat al eparhiei din Bucovina salută Congresul.

Se ia act.

8) I. P. S. Sa Patriarhul prezintă dosarul cu actele privitoare la alegerea în adunările eparhiale a tuturor delegaților pentru acest Congres, și contestările a doi delegați ai adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor și a delegaților din eparhiile Caransebeș și Hotin, Bălți și propune să se aleagă o comisie de verificare pentru a revizui mandatele membrilor, procesele verbale ale adunărilor eparhiale precum și protestele intrate.

Congresul alege în comisiunea de verificare pentru a revizui mandatele pe I. P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie, P. S. Sa Episcop Nicolae Ivan, Dr. I. Lupaș, Alex. Lapedatu, Dr. Valeriu Braniște, Oct. Goga și C. Argetoianu.

Dosarul actelor se dă acestei comisiuni.

I. P. S. Sa Patriarhul suspendă ședința pentru zece minute pentru studierea acestor acte.

9) După redeschiderea ședinței, raportorul Comisiei de verificare I. Lupaș, constată că din numărul de 136 de mandate sunt contestate 14 și anume: 2 mandate dela adunarea eparhială din București (D-l N. Iorga și I. Mihalache) 6 mandate dela adunarea eparhială din Caransebeș (Dr. G. Popovici, S. Evuțian, V. Braniște, M. Gropșan, V. Loichița și I. Orzescu), asemenea și cele 6 mandate dela eparhia Hotinului (Pr. Vl. Dimitrie, M. Madan, P. Gîrbovicianu, I. Pelivan, Serghie Niță și Ef. Popovici).

La propunerea Comisiei, Congresul validează mandatele necontestate (122 membrii) și decide Comisia de verificare asupra mandatelor, cari sunt contestate să-și prezenteze raportul după ce va fi avut timpul necesar de studiere.

10) I. P. S. Sa Patriarhul propune să se aleagă o comisie de candidare pentru biroul definitiv al Congresului și pentru membrii următoarelor comisii pe cari le află necesare pentru buna rezolvire a actelor ce

pot intra la congres: 1. de organizare, 2. bisericească, 3. culturală și 4. economică.

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan propune, ca în fiecare comisie să se aleagă 5 membrii clerici și 10 mireni.

Congresul aprobă.

În comisia de candidare, Congresul alege pe :

I. P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie, P. S. Episcop Nicolae Ioan, Pr. Dr. I. Lupaș și pe D-nii Alex. Lapedatu, C. Argetoianu, Oct. Goga și Dr. Romul Cădea.

Ședința se suspendă pentru zece minute ca să-și poată face comisiunea combinațiile necesare.

11. După ce I. P. S. Sa Patriarhul redeschide ședința, raportorul Dr. R. Cădea propune să se constituie consiliile în modul următor :

În comisia organizatoare :

1. P. S. Episcop Roman al Orădiei; Preoții: 2. Dr. Tarnavski; 3. Marin Preoteșcu; 4. I. Andronic; 5. Victor Banu. Mireni: 1. d. C. Argetoianu; 2. d. Ioan Purcăreanu; 3. d. Dr. Aurel Lazăr; 4. d. V. Goldiș; 5. d. C. Toma; 6. d. N. Săveanu; 7. d. Romul Cădea; 8. d. Eusebiu Popovici; 9. d. G. Onose; 10. d. Th. Neaga.

În comisia bisericească :

1. P. S. Episcop Vartolomeu al Râmnicului; Preoții: 2. Dr. Gh. Popovici; 3. Dumbravă T.; 4. Răuț Vespasian; 5. Virgil Popescu. Mireni: 1. d. Alex. Lapedatu; 2. d. Sextil Pușcariu; 3. d. Vasile Grecu; 4. d. I. Mihalache; 5. d. Simeon Mehedinți; 6. d. Vasile Sasu; 7. d. Dr. Valeriu Braniște; 8. d. I. Nistor; 9. d. Inuleț; 10. Constantinov Ștefan.

În comisia culturală :

1. P. S. Episcop Visarion al Hotinului; Preoții: 2. G. Ciuhandu; 3. Dr. I. Mihălcescu; 4. Valeriu Iordăchescu; 5. Dr. I. Lupaș. Mireni: 1. d. N. Iorga; 2. d. Oct. Goga; 3. d. Gheorghiu Niță; 4. d. Dr. C. Angelescu; 5. d. Victor Mateevici; 6. d. Paul Constantinescu; 7. d. Al. Zamfirescu; 8. d. P. Gârboviceanu; 9. d. I. Nistor; 10. d. Dr. Lucian Borcea.

În Comisia economică financiară :

1. P. S. Episcop Nicolae al Clujului; Preoții: 2. Const. Dron.; 3. Cuciujna Pavel; 4. Diac. Donău Const.; 5. Madan Mih. Mireni: 1. d. Dr. Nic. Vecerdea; 2. d. C. Cociaș; 3. d. Vințilă Brătianu; 4. d. Al. Alimănișteanu; 5. d. Dr. Nic. Comșa; 6. d. Lotzchi Pavel; 7. Vasile Grecu; 8. d. Chirilov Nicolae.

D. V. Goldiș propune să fie aleși de președinți ai comisiilor, căpeteniile provinciilor bisericești adică Mitropoliții Moldovei, Ardealului, Bucovinei și Arhiepiscopul Basarabiei.

I. P. S. Sa Patriarhul observă că Mitropoliții sunt ca locuitori ai Patriarhului, președinți ai Congresului având să-l înlocuiască iar Mitropoliții și Episcopii, vor trebui să fie membri de drept ai comisiilor.

După ce mai iau cuvântul memcrii: Oct. Goga, Dr. R. Cădea, Dr. S. Dragomir și Dr. I. Lupaș, care face propunerea ca Mitropoliții și Arhiepiscopul Basarabiei să fie declarați președinți de onoare ai Comisiilor :

Congresul aprobă în întregime lista propusă de către comisia de candidare și decide a declara pe toți ierarhii, Mitropoliții și Episcopii, membrii de drept ai comisiunilor, iar la birou se aprobă cei numiți de președinte în biroul provizor.

12. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă cere-rile de concediu intrate.

Congresul aprobă concediu membrilor I. P. S. Sale Mitropolitului Pimen, P. S. Episcop Lucian al Romanului, P. S. Iosif Bădescu și d-lor Dr. I. Robu și Dr. Aurel Cosma pe întreaga sesiune, iar d-lui Inuleț pe o zi.

13. D-l Alex. Lapedatu propune, ca alegerea Consiliului Central Bisericesc să se amâne pe ședința următoare.

Congresul aprobă.

14. I. P. S. Sa Patriarhul, prezintă raportul său către Congresul Național Bisericesc de a se înălța o nouă biserică a Patriarhiei, care la dorința M. S. Regelui să poarte numele «Biserica mântuirii neamului».

I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae Bălan propune să se declare urgența acestei chestiuni și să se ia în considerare de către Congres.

Congresul votează urgența și decide

În unanimitate și cu însușire primirea propunerii, iar studiul modalităților de executare îl încredințează comisiei bisericești căreia îi dă adresă.

15. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă actele privitoare la organizarea învățământului teologic.

Se dau comisiei bisericești.

16. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă un proiect de regulament pentru administrarea averilor bisericești din parohii, protopopiate, eparhii, mitropolii și patriarhie.

Se dau comisiei de organizare.

17. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă un proiect de regulament pentru organizarea și atribuțiile Eforiei centrale a bisericii din întreaga Patriarhie.

Se dă comisiei de organizare.

18. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă o propunere pentru alcătuirea unui regulament interior al Congresului Național Bisericesc, de care e urgentă trebuință.

Se dă comisiei de organizare.

19. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă o propunere pentru redactarea unui regulament al alegerii membrilor în adunările eparhiale.

Se dă comisiei de organizare.

20. P. S. Episcopul Visarion (Hotin), prezintă un regulament al adunării eparhiale din eparhia Hotinului privitor la lucrările acelei adunări.

Se dă comisiei de organizare.

21. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă actele privitoare la cererea adresată Ministreului Culelor pentru a i se pune la dispoziție un local potrivit pentru biourourile centrale, prevăzut cu mobile necesare, etc.

Se dă comisiei de organizare.

22. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă un memoriu al facultății de teologie din Cernăuți, cu privire la admiterea delegaților de drept ai facultăților de teologie în adunările eparhiale.

Se dă comisiei de organizare.

23. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă un memoriu al eparhiei Chișinăului cu privire la impozitul prea mare al fabricii de lumânări din Chișinău.

Se dă comisiei financiare economice.

24. I. P. S. Sa Patriarhul prezintă protestele și memoriile intrate împotriva unor abuzuri săvârșite la alegerile eparhiale.

După ce vorbește D-nii membri Oct.

Goga, I. Mihalache și Ministru Alex. Constantinescu :

Congresul decide a trimite toate protestele și memoriile intrate în chestiuni electorale, comisiei de verificare pentru a face raport Congresului.

25. I. P. S. Sa Patriarhul propune în numele Congresului Național Bisericesc să se prezinte în audiență la M. S. Regele o delegație, pentru a-i aduce omagiile și a-i exprima sentimentele de recunoștință pentru interesul ce l-a manifestat prea grațios pentru lucrările de unificare și organizare bisericească.

Congresul aprobă în unanimitate și decide să se însărcineze această misiune unei delegații compuse din 15 membri și anume: I. P. S. Lor Mitropolii cu câte doi mireni fruntași din fiecare Mitropolie, sub conducerea I. P. S. Sale Patriarhului.

26. D-l Alex. Lapedatu propune ca proxima ședință a Congresului să se țină Joi, 4 Febr. la orele 11 după ce își va fi terminat lucrările Colegiul electoral bisericesc.

Se aprobă.

Ședința se ridică la orele 2 p. m., și se anunță cea viitoare mâine Joi, ora 11 a. m., când se va alege consiliul central.

Președinte

Patriarh, MIRON

Secretar, Pr. Nic. Popescu

SUMARUL II.

*Despre Ședința a II-a ținută în
4 Februarie 1926*

Președinte,

Inalt prea sfinția Sa Patriarhul Miron

Secretar,

Pr. Dr. Nicolae Popescu

I. P. S. Sa Patriarhul Miron, deschide ședința la orele 11,30 a. m.

27. Strigându-se apelul nominal,

Se constată:

a) Membrii prezenți 123; b) membrii absenți 9; c) membrii în concediu 4,

deci există numărul pentru hotărâri valide.

28. D-l Silviu Dragomir, secretar, citește sumarul ședinței I-a din 3 Februarie.

Se aprobă cu rectificările introduse

În textul sumarului.

29. I. P. S. Sa Nectarie, mitropolitul Bucovinei, donează 3 milioane lei din partea fondului religios al Bucovinei pentru fondul general al bisericii române din Patriarhie, creiat prin legea nouă de organizare, ca astfel biserica Bucovinei cu avere mai mare să vie în ajutor cu obolul ei bisericii întregi, care acum pune temelie organizării sale centrale noi.

I. P. S. Sa Patriarhul Miron primește suma donată și mulțumește I. P. S. Sale mitropolitului Nectarie și tuturor factorilor Bisericii Bucovinene pentru frățescul gest și acest frumos dar, care într'adevăr este «piatra cea din capul unghiului» a fondului general al patriarhiei. Slavă fie vechilor ctitori cari au hărăzit aceste averi bisericii.

30. D-l Dr. Romul Cândea, ca referent al comisiei de candidare, citește raportul comisiei, prin care se recomandă 15 membri în Consiliul Central Bisericesc și cinci supleanți, doi în Eforia Bisericească centrală.

Pr. I. Mihălcescu, dându-i-se cuvântul, se îndoește, dacă P. S. Dr. I. Stroe, episcopul militar, persoană altcum competentă și muncitoare, va avea vreme să se ocupe și cu această însărcinare, când oficiul militar, îi consumă toată vremea. I se pare ceva incompatibil ca un episcop să fie ales la acest loc. Propune alegerea preotului C. Dron din Iași, un cooperatist încercat.

I. P. S. Sa Patriarhul declară că persoanele recomandate în Eforie nu-s indicate de Sf. Sinod, cum a atins antivorbitorul, ci de comisia de candidare.

P. S. Sa Dr. Ioan Stroe declară, că a fost trecut în această listă fără știrea și fără voia P. S. Sale și cere să fie șters din listă.

Referentul declară că P. S. Sa Ioan Stroe a fost trecut în listă cu unanimitatea membrilor comisiei de candidare.

I. P. S. Sa Patriarhul atrage atențiunea onoratului Congres să aleagă în Consiliul central oameni și cu experiențe dar și cu vigoare în cea ce privește puterea de muncă.

Mai ales acum la început va fi nevoie de multă încordare, fiindcă la centru — afară de Sf. Sinod — totul trebuie creat din nou. Referințele candidaților de referenți ai acestui Consiliu trebuiesc astfel combinate, ca ei să-și poată dedica tot timpul și toată energia exclusiv acestui oficiu, fără să fie preocupați de alte slujbe istovitoare îndată ce funcționarea organelor centrale bisericești va intra în curs deplin normal.

După unele informațiuni date de I. P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie și Pr. Cociujna.

Congresul aprobă lista Consiliului central propusă de Comisie. Cei aleși sunt următorii: Ungro-Vlahia 1. Pr. George Negulescu; Moldova 2. Pr. Valeriu Iordăchescu; Ardeal 3. Pr. A. Crăciunescu; Bucovina 4. Pr. V. Răuț; Basarabia 5. Pr. C. Popovici.

Mireni: Ungro-Vlahia d. C. Argetoianu, d. I. Duca; Moldova d. Alex. Constantinescu, d. Gh. Mârzescu; Ardeal d. V. Goldiș, d. Oct. Goga; Bucovina d. I. Nistor, d. P. Gârboviceanu; Basarabia d. Th. Neaga, d. I. Mateiu.

Supleanți: București d. Simeon Mehedinți; Iași d. C. Toma; Sibiu d. N. Vecerde; Cernăuți d. Romulus Cândea; Chișinău d. Marcu Băluță.

În Eforia Centrală a Bisericii Ortodoxe Române pe: Pr. Const. Dron Iași; d. Stelian Popescu, București.

31. Membrul Dr. I. Lupaș, referent al Comisiei de validare citește referatul Comisiei privitor la protestul avocatului Popescu Tudor contra alegerii în Congresul Național Bisericesc a d-lor I. Mihalache și N. Iorga. Concluzia referentului este propunerea de respingere a protestului și validarea amândoror delegaților.

Congresul respinge protestul și validează pe d-nii Nicolae Iorga și Ioan Mihalache, ca delegați ai Arhiepiscopiei Bucureștiului.

32. Acelaș raportor, Dr. I. Lupaș, arată că asupra contestațiilor contra delegaților eparhiei dela Caransebeș și Hotin-Bălți, Comisia încă nu și-a putut formula o propunere în fond.

Congresul amână a se pronunța asupra acestor contestații până se va prezenta o propunere concretă. Lista tuturor membrilor Congresului, inclusiv

cei încă nevalidați se alătură la sumar sub litera D.

33. În privința contestărilor colective dela adunările eparhiale din București și Bucovina, acelaș referent propune, ca Consiliul Central să ancheteze și să întregească dosarele pentru sesiunea din toamnă.

În sensul alegerii unei Comisii care să ancheteze acest fapt și să vină în sesiunea viitoare cu rezultatul, vorbesc mai mulți și anume: Pr. Cociujna, D-nii: C. Argetoianu, I. Mihalache, Oct. Goga și Eusebiu Popovici, care prezintă și o adresă specială.

D-l Dr. Romul Cândea, în calitate de raportor al adunării eparhiale din Bucovina, declară că toate alegerile de acolo sunt validate de adunarea eparhială bucovineană și nu înțelege cum o altă adunare reprezentativă ar putea să invalideze acolo vr'un mandat?

D-l V. Grecu spune că, după actuala lege bisericească, Congresul Național n'are amestec în validarea adunărilor eparhiale. Legea a numit cazurile speciale când se poate recurge la Congres.

I. P. S. Sa Patriarbul știe din experiența Ardealului că Congresul nu s'a amestecat niciodată în validarea mandatelor pentru adunările eparhiale. Cel mult a putut lua act despre ceea ce a hotărât o adunare eparhială în asemenea cazuri.

În toată lumea, mandatele adunărilor de asemenea natură se validează de adunarea pentru care cineva a fost ales. Statutul indică în § 135 cazurile în cari o hotărâre a adunării eparhiale are să vie în competența Congresului. Regretă că în unele locuri luptele politice s'au transpus în biserică.

Pe tărâmul bisericii ai cărei fii suntem toți să se sisteze luptele politice și comiterea de abuzuri electorale. Aci trebuie să purcedem ca frați cu iubire evanghelică, altcum nu întrunesc candidații condiția principală de a fi aleși în o corporație bisericească. În scopul sistării abuzurilor electorale Congresul poate și are chiar datoria a da directive principiare, pe cari toată biserica trebuie să le observe. Și fiindcă suntem la începutul organizării va fi bine și necesar, ca în Regulamentul pentru alegerile eparhiale să se introducă în această privință dispoziții stricte.

Se pune la vot prin ridicarea mâinii,

dacă este necesară o comisie de anchetare a alegerilor eparhiale amintite, sau dacă nu este necesară această comisie. Se constată: 26 voturi pentru Comisie și 32 voturi contra Comisiei de anchetare.

Astfel Congresul hotărăște să se reglementeze aceste alegeri cu norme stricte în regulamentul, ce are a-l redacta.

34. P. S. Sa Episcop Vartolomeu referent, cetește referatul Comisiei bisericești cu privire la ridicarea bisericii Catedrale «Mântuirea Neamului» propusă de I. P. S. Patriarh. La propunerea referentului,

Congresul hotărăște:

1) Fiind deja aprobată în prima ședință a Congresului propunerea ridicării unei Catedrale monumentale a patriarhiei, la locul acesta se ia act cu mulțumită de hotărârea Consiliului de miniștrii, prin care Guvernul votează 3.000.000 lei în scopul preparativelor necesare și a facerii planurilor pentru această Catedrală și promite a completa an de an cu suma necesară, sumele înscrise dela credincioșii din întreaga țară.

2) Consiliul central să facă pașii de lipsă pentru a se lansa în înțelegere cu Înaltul Guvern și cu toți factorii competenți și când țara va fi liniștită și timpul oportun, un apel către toată țara pentru a contribui toți cu obolul în acest scop mareș.

Înainte de lansarea colectei generale, Consiliul Central să se consulte cu o Comisie specială din:

Toți mitropoliții și arhiepiscopi țării, Ministrul Cultelor, Ministrul Finanțelor, D-l Octavian Goga, D-l Const. Argetoianu, Primarul Capitalei, Prefectul jud. Ilfov, D-l Oromolu dela Banca Națională, D-l Ioan Mihalache, D-l Vladimir, Pr. Cociujna, un de legat al Societății naționale a «Femeilor ortodoxe», mai putându-se

3) Ofertul Înaltpreasfințitului Patriarh Miron în scopul acesta de o sută de mii de lei se primește cu mulțumită, adăogându-se succesiv cum va fi plătit la suma de 125,152 lei deja adunată de I. P. S. Sa.

4) Consiliul intervine la Onor. Primărie a Capitalei București, pentru a designa și oferi un loc potrivit pentru o asemenea monumentală zidire.

5) Consiliul Central și Comisia specială va numi la timpul său o Comisie de specialiști pentru a pregăti caetul de sarcini cu toate condițiile ce trebuie să le îndeplinească planurile. •

6) Raportul I. P. S. Patriarh cu scrisoarea M. S. Regelui și hotărârea Sf. Sinod adusă în aceste puncte o alătură la sumar sub litera E.

35. P. S. Sa Episcop Nicolae al Clujului coreferent al Comisiei de organizare, propune în legătură cu adresa I. P. S. Patriarh Nr. 81/926 și Congresul hotărăște.

1) Congresul autoriză Consiliul Central să închirieze în înțelegere cu Onor. Minister al Cultelor care e rugat a achita cheltuețele, sau să cumpere sau să închirieze local potrivit pentru biourourile Congresului pe care să-l mobilizeze cu cele necesare.

2) Consiliul Central să preieie la timpul său cu inventar dela Ministerul Cultelor averea bisericească spre administrare.

3) Bugetele eparhiilor să se pregătească până la Iunie și să se înainteze la Consiliul Central și să se facă uniformitate în personal și în lefuri.

4) Să se ceară o sumă de la Ministerul Cultelor pentru cheltuețele de biurou și instalare.

36. I. P. S. Sa Patriarhul cere în legătură cu chestia localului pentru biourourile centrale să se repare imobilul în curtea bisericii Antim, care este propriu pentru biourourile Congresului, și care n'ar mai trebui cumpărat. Deci ar costa mai puțin. Și are nădejdea că Palatul Camerii ieșit din chiliile Mitropoliei, care devine insuficient Camerii deputaților, va rămâne cu vremea iar al bisericii.

Se aprobă a se interveni la Onor. Minister de Culte și Comisia Istorică în acest înțeles.

37. Acelaș referent având în vedere adresa bisericii basarabene Nr. 154/926, în chestia impozitului pentru fabrica de lumânări, propune ca, Consiliul Central să intervină la

Ministerul Finanțelor pentru scutirea de impozite a fabricii de lumânări din Chișinău.

Se primește.

38. D-l Dr. Romulus Cândea referă în numele Comisiei de organizarea proiectelor de regulamente redactate sau propuse de I. P. S. Patriarh cu adresele Nr. 76 și 79 și arată că Comisia organizatoare a împărțit între membrii ei proiectul de regulament pentru administrarea averilor bisericești, Regulamentul pentru Eforia Centrală, facerea unui proiect de regulament pentru alegerile eparhiale și a unui regulament pentru afacerile interne ale Congresului, ca până la sesiunea ordinară din toamnă să se pregătească.

Se primesc propunerile.

39. Regulamentul eparhiei Hotinului trimis cu adresa episcopiei Nr. 504/926, fiind un regulament interior al Consiliului eparhial de acolo și votat de acel Consiliu la 25 Ianuarie 1926.

Conclus. Are valoare de drept și poate fi aplicat până când Congresul ar face un asemenea Regulament unitar pentru toate eparhiile.

40. D-l T. Neaga cetește o declarație a unora din delegații basarabeni din Congres relativă la calendarul îndreptat.

I. P. S. Sa Patriarhul arată că asemenea chestii sunt de competența Sf. Sinod și deci nu poate îngădui discuția pe această chestie. Observă cu durere că agenți provocatori, — interesați politici, — chiar preoți fac propagandă contra calendarului îndreptat, care nu atinge nimic din credință și nu a schimbat nimic din esența rânduețelor bisericii noastre ci numai le-a așezat în cadrele calendarului îndreptat, altcum de proveniență romană-păgână.

La propunerea d-lui Oct. Goga, Congresul primește ca declarația să se trimită la Sf. Sinod.

Congresul primește ca declarația să se trimită la Sf. Sinod.

41. P. S. Vartolomeu Episcop al Râmnicului, propune ca Consiliul Central să studieze chestia permiselor pe C. F. R., a personalului administrativ-bisericesc căci măsura Ministerului Cultelor de a se rambursa mai târziu cheltuielile făcute pe C. F. R., de personalul administrativ-bisericesc, va zădărnici mult viața administrativă-bisericească.

Se primește.

42. Pr. Valeriu Iordăchescu prezintă o adresă a Mitropoliei Moldovei Nr. 471 de cuprinsul că a fost tratată nedrept în bugetul țării în privința numărului consilierilor eparhiali.

Hârtia Mitropoliei Moldovei se trimite la Consiliul Central.

I. P. S. Sa Patriarhul Miron — arătând că s'au terminat lucrările acestei sesiuni congresuale de constituire — mulțumește lui Dumnezeu că i-a dat cinstea să prezideze primul Congres Național Bisericesc.

Este convins că membrii Congresului sunt conștienți de rolul lor și are ferma convingere că soarta bisericii este bine încredințată în mâinile ce o conduc acum. Presimt că suntem la începutul unei ere de progres și de înflorire a bisericii noastre; poate muri mulțămit că a pus în mână preoților și a reprezentanților credincioșilor mireni conducerea bisericii, în cele ce pot aparține

competinței lor și speră că roadele muncii lor se vor ivi tot mai evident.

Mulumește pentru ordinea și disciplina observată și arătată în desbateri de către membrii Congresului care poate să serve de model la alte Corporații reprezentative.

Declară închisă sesiunea extraordinară de constituire a primului Congres bisericesc.

P. S. Sa Arhiepiscopul Gurie al Basarabiei mălțamește părintelui Patriarh pentru modul plin de tact și de înțeleapta experiență cum a condus desbaterile și îi urează mulți ani să trăiască pentru întărirea bisericii noastre pe temeiul noiei legi, pentru care a muncit atât de mult asimilând vederile eterogene, ivite la început și concretizându-le în dispoziții spre mulumirea tuturor.

Președinte

Patriarh, MIRON

Secretar, Pr. Nic. Popescu

CUVANTAREA

Înalt Prea Sfințitului Patriarh MIRON dela deschiderea primei sesiuni de constituire a „Congresului Național Bisericesc“

Mărit Congres,

Intruți pentru întâiaș dată în acest Congres Național Bisericesc, care — în temeiul legii de organizare și al Statutului Sf. noastre Biserici — este acum reprezentanța constituțională a întreg clerului și poporului nostru drept credincios din cuprinsul României, sufletul nostru e pătruns de un adânc sentiment de evlavie și se întreabă: «Cum vom mulțumi Domnului pentru toate câte au făcut nouă?».

Răspunsul la această întrebare nu-l putem găsi, decât în obșteasca hotărâre a tuturor factorilor țării de a da fiilor bisericii din orașe și comune și până la locuitorii satelor și cătunelor celor mai dosite, puțința organizată de a contribui cu tot ce au mai bun, cu tot sufletul lor la reînvierea bisericii noastre străbune și prin aceasta la înălțarea morală și religioasă a neamului nostru la treapta, care i se cuvine în concertul popoarelor creștine.

Forma de organizare constituțională a întregii noastre Biserici ortodoxe române, *nu este un lucru nou* în viața poporului nostru. Dimpotrivă ea își are adânci rădăcini seculare în democrația patriarhală, pe care Ne-o înfățișează primilor începuturi de viață organizată, *fie ca stat, fie ca biserică*, în trecutul românesc mai îndepărtat.

Poporul nostru a reușit să-și păstreze, în toate timpurile și împotriva tuturor curentelor ostile, cea mai intimă legătură sufletească cu biserica sa, care i-a fost scut și mângâierea în restriște, pârgie de înălțare și de progres în zile senine. [Astfel — când a fost vorba de a unifica organizația bisericească din cele patru biserici provinciale printr'o lege nouă — noi cei de azi n'am făcut alta, decât să imităm pilda celor ce au trăit mai înainte de noi. Voevodul Radul cel Mare, — voind a da bisericii muntene o organizație temeinică — a însărcinat cu aceasta pe însuși patriarhul Nifon, carele convoacă (1502-3) un mare sobor «din tot clerosul bisericii, cu Domnul

și cu toți boierii, cu preoții și cu mirenii». Patriarhul Nifon a procedat așa, orientându-se după «obiceiul locului», deja existent în biserica română, și din principate și din părțile ardelen, unde încă dela 1391 avem date, că se adunau în chestii bisericești soboare», *din frații duhovnicești, din boieri cu toți oamenii mici și mari*» din ținutul Maramureșului, spre a chibzuî asupra nevoilor bisericii și a-și alege ierarhi, etc.

Intocmai am făcut și noi reprezentanții de azi ai celor patru biserici provinciale, adunând toate momentele și elementele de cârmuire și administrație bisericească din toate ținuturile și sintetizându-le apoi într-o legiuire organică cu sistem, în care prevalează materialul, luat din Biserica cea mai bine organizată, a fraților ardeleni.

Această organizație își are culmea tocmai în acest «Congres Național Bisericesc», care cuprinde între membrii săi pe toți ierarhii țării și vre-o sută de fii distinși ai neamului și fruntași ai bisericii: clerici și mirenii.

Văzându-vă întruniți pentru prima dată în această supremă Corporație bisericească, — mă simt dator să exprim dela acest loc un cuvânt de mulțămire și de adâncă recunoștință tuturor celor ce s'au ostenit în jurul alcătuirii legii și a statutului de organizare a bisericii — începând cu cei 15 membri ai comitetului de pregătire a proiectelor și până la înalta cârmuire a statului, Sf. Sinod, Corpurilor legiuitoare, cari au votat cu unanimitate legea și statutul și Majestății Sale gloriosului nostru rege, carele în tot cursul pregătirilor s'a interesat de aproape de aceste lucrări, dând sfaturi prețioase și stăruind mai ales pentru închiegarea unitară a bisericii și în interesul închegării unitare a sufletului națiunii, — bucurându-se îndeosebi de chemarea tuturor părților constitutive ale bisericii — clerici și mirenii — la muncă armonică în viața Domnului.

În aceste cadre largi, cari asigură acum tuturor dreptul de autocârmuire, avem datoria ca mai înainte de toate — fiind pătrunși de sentimentul marei răspunderi, ce au luat-o cu toții asupra-le de a îndruma, învăța administrativă culturală și umanitară a celei mai înalte instituții a omenirii, care este biserica; și — călăuziți de această răspundere — să pună la o parte considerantele ce ne pot despărți în viața politică și socială,

să introducem în acele cadre viața creștinească, să le umplem de duhul înțelegerii și al iubirii evanghelice, astfel, ca din toate discuțiunile ce se vor desfășura în corporațiunile bisericești reprezentative sau judecătorești sau administrative, precum și din toate hotărârile lor să fie evident, că au fost dictate numai de interesul superior al Sfintei noastre Biserici, fiind Insuși Domnul și Mântuitorul Iisus Hristos în mijlocul nostru la ori ce întrunire, la ori ce judecată, la ori ce hotărâre vom aduce pentru a spori căile mântuirii sufletul poporului nostru drept credincios, pândite și în zilele noastre de multe ispite și bântuit de felurite primejdii.

Sunt așa de grele problemele, pe cari timpul de față le pune tuturor conducătorilor spirituali ai neamului nostru.

Preoții dela sate se întreabă cu legitimă îngrijorare, cum vor putea readuce poporul la biserică și cu ce mijloace vor replanta altruismul și idealurile învățăturilor evanghelice în locul egoismului, al desfrâului și al sentimentelor de însălbătecire a sufletului, influențat de grozăviile războiului.

Cei dela orașe sunt preocupați de problema unei educații religioase mai sistematice și mai intensive, cu ajutorul căreia să poată împiedeca înstreinarea credincioșilor de sfânta noastră biserică și alunecarea lor spre sectarismul amăgitor, raționalist și cosmopolit în înțeles rău.

Preoții, cari sunt și profesori de religie pe la școlile secundare, văd cu groază cum prinde indiferentismul religios rădăcini în sufletele plâpânde și roagă stăruitor pe colegii lor dela alte specialități, să nu surpe în orele de științe naturale ceea ce dânsii s'au silit să clădească în orele de religie.

Episcopii și mitropoliții, simțind întreaga povară a răspunderii în fața lui Dumnezeu și a oamenilor pentru sufletele încredințate lor, priveghiază ziua și noaptea, cum vor îndruma cu mai bun efect educația tinerilor generații în seminariile și facultățile de teologie, ca să putem avea cât mai curând pretutindenea preoți la înălțimea cerințelor vremii de față, cum vor putea desvoltă și și spori așezămintele religioase caritative, cum vor putea încuraja activitatea culturală a mănăstirilor și parohiilor în cercuri pastorale, etc., cum vor putea îmbunătăți viața morală a poporului dreptcredincios?

Dar acestea nu sunt întrebări și probleme, pe cari trebuie să și le pună numai preotul, episcopul, și mitropolitul...

Când spiritul bisericesc ar slăbi prea mult și indiferentismul religios s'ar generaliza în masele largi ale poporului: — am porni pe calea de a dispărea și virtuțile cetățenești: munca, cinstea, jertfirea pentru binele obștesc, pentru idealurile constructive. Cine n'are frică de Dumnezeu, n'are nici rușine de oameni și pornește spre povârnișul pierzării. Deci, problema bisericii este o problemă și de stat, care are trebuință de muncă și devotamentul tuturor fiilor luminați și a tuturor creștini lor adevărați ai sfintei noastre biserici.

Noua lege bisericească chiamă acum în adunările parohiale toată obștea bisericii celei vii; iar în consiliile parohiale și eparhiale, în adunările eparhiale și în Congresul Național Bisericesc, multe mii de bărbați luminați și frunțași ai neamului, la conlucrare.

Dar felul cum vor înțelege acești frunțași rostul bisericii și îndatoririle lor față de ea, — și dela sprijinul moral și material ce-l vor da strămoșescului așezământ, va atârna viitorul ei și al poporului.

Și dacă toți vor deveni atât în corporațiile bisericești cât și în viața lor oficială și particulară apostoli conștineți vom câștiga obștea întreagă pentru biserică și vom înălța biserica prefăcând-o în forță vie, activă și luminată și vom regenera prin ea neamul și țara.

Deci, Preasfințiți, Prea Cucernici și stimați și iubiți frați *«Ca fii luminei să umblați, răscumpărând vremea, căci zilele grele sunt»* și azi.

Declar deschis cel dintâu Congres Național Bisericesc al bisericii autocefale ortodoxe române.

Scrisoarea M. S. Regelui către Sf. Sinod

Mărit Congres!

Majestatea Sa gloriosul nostru Rege, urmând pilda marilor Săi înaintași a trimis Stântului Sinod al Bisericii Noastre următoarea adresă:

Înaltpreasfințitului Mitropolit Primat Dr. Miron Cristea, Președinte al Sf. Sinod al Bisericii Autocefale ortodoxe române.

Preasfințiți Părinți,

Înfăptuitu-s'a unirea politică a tuturor Românilor prin strădania atîtor minți alese și

prin singele atîtora din copiii cei mai buni ai neamului. Laudă îndreptățită lor și slavă nesfîrșită Atotputernicului Dumnezeu, care nu ne-a părăsit în necazuri, ci ne-a întărit inima și gândul, ducîndu-ne la izbîndă. Astăzi, mai mult ca oricînd, suntem datori să-L preamărim din toată inima cu cîntarea: «Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu».

Această cîntare însă trebuie să răsune în

BISERICA MANTUIRII,

pe care suntem datori s'o ridicăm în Capitala tuturor Românilor ca semn de mulțumită pentru ajutorul celui Preaînalt și ca simbol al unității sufletești a întregului neam și spre veșnică pomenire celor răposați pentru înfăptuirea Romîniei întregite.

Iar întru aceasta slujească-ne de pildă bunii noștri strămoși.

Pildă să ne fie Ștefan Vodă cel Mare și Sfânt, care, după luarea Chilie, mulțumi lui Dumnezeu, dătătorul biruinții, prin ridicarea Mănăstirii Putna, de unde a purces atîta duh întăritor în vremile noastre de restriște.

Pildă să ne fie făuritorul unității noastre politice de acum 318 ani, viteazul Mihai Voevod, a căzui mină s'a descleștat de pe sabia-i tulgerătoare, ca să pună o nouă și puternică piatră de temelie Mitropoliei românești din Alba-Iulia Ardealului, drept mulțumită celui Preaînalt, pentru biruința îndreptățitei sale lupte.

Pildă să ne fie Matei Voevod Basarab, care a semănat pămîntul țării cu lăcașuri dumnezeiești, ca mulțumită Celui de sus pentru ajutorul dat întru apărarea sfintelor sale năzuințe. Iar aceste lăcașuri închinatule-a el sfinților mucenici ostași în conștiința dreptei jertfiri a oștenilor săi.

Pildă să ne fie tot șirul de strămoși, întemeetori de lăcașuri dumnezeiești, pentru binefacerile primite de sus.

Însfîrșit, pildă să ne fie răposatul rege Carol I, care și-a unit gîndul cu vechii cîtori, aducînd la nouă strălucire minunile dela Argeș și Trei Ierarhi. Căci sufletul și jertfa biruitoarelor dela Plevna s'au adăugat în temelia și la frumusețea acestor altare de mulțumită și proslăvire a Stăpînului tuturor.

Noi și poporul român am avut fericirea a conduce țara la înfăptuirea visului de aur al strămoșilor:

Unirea Românilor într'un singur Stat național.

Deci și sfânta Biserică, care dorim a se înălța întru amintirea acestui strălucit eveniment, se cuvine să fie un monument vrednic de țelul măreț ce l-am atins, și opera tuturor Românilor ca un simbol al unității de neam și credință.

Neamul întreg și-a încordat vinjoasele-i brațe pentru îndeplinirea scumpului său ideal național; neamul întreg se cuvine să-și arate recunoștința către Dumnezeu, dela care ne vin toate darurile, ridicându-i altar de închinare, pe care ni-l închinăm ca o podoabă a gândului artistic românesc.

Iar pentru fericita întrupare a acestui gând al nostru și pe temeiul orînduirilor canonice, cer Preasfințitului Sinod al Bisericii strămoșești înalta sa binecuvîntare, spre a se putea începe pregătirile pentru ridicarea acestei sfinte Biserici.

Și Domnul va răsplăti celor ce iubesc buna podoabă a casei Sale.

*Al Preasfințitilor Voastre
cu creștinească dragoste,
FERDINAND*

La aceasta, Sf. Sinod a dat din o ședință festivă următorul omagial răspuns:

Majestății Sale Ferdinand I, Rege al României

SIRE,

Inveselitoarea solie, pe care Majestatea Voastră cu creștinească dragoste V'ați milostivit a o îndrepta în ziua de 10 Mai 1920 către Sfîntul Sinod al Bisericii autocefale ortodoxe romîne, a umplut inimile noastre, ale tuturor membrilor sinodali, de adîncă și legitimă bucurie.

În creștineasca și nobila inițiativă regală de a clădi «Biserica Mîntuirii» neamului nostru, vedem adevărarea cuvîntului scris de înțeleptul Solomon, care zice că «inima Regelui este în mîna lui Dumnezeu; ori încotro voește să o plece, acolo o pleacă».

Precum a plecat milostivul Dumnezeu inima părintească a Majestății Voastre spre desrobirea întregului nostru popor drept credincios, precum a întărit brațul luptăto-

rilor și a luminat cărarea spre biruință: tot astfel V'a dat acum fericita inspirație de a eterniza printr'un semn văzut, prin «Biserica Mîntuirii», obștescul simțimînt de evlavie și recunoștință, de care este pătruns sufletul drept-credinciosului nostru popor pentru nesfîrșita milă și bunătatea cea fără de margini a Tatălui ceresc, care ne-a scos din întuneric și din umbra morții, făcîndu-ne părtași mîntuirii gătite nouă prin Evanghelia unuia născut Fiul său, a Domnului nostru Iisus Hristos.

Adeseori ne-am pus, împreună cu toți fii noștri duhovnicești, întrebarea psalmistului: «Cum vom răsplăti Domnului pentru toate câte a făcut nouă»?

Și iată acum, Majestatea Voastră dați, în numele neamului nostru întreg, cel mai potrivit răspuns creștinesc acestei întrebări, care a frămîntat în zile de biruință cugetul tuturor vrednicilor înaintași, a slăviților Voievozi întemeetori de țară, dătători de legi și datini, cari au împodobit pămîntul strămoșesc cu multe locașuri sfînte, tot atîtea mărturii neperitoare despre biruința gîndului creștinesc, tot atîtea altare sfînțite, de unde au răsunat dealungul veacurilor înviforate glasul credinței și al nădejdei: «Spre Tine Doamne au nădăjduit părinții noștri și i-ai mîntuit, către Tine am strigat și noi și ne-ai auzit». (Ps. 21 v. 4-5).

Ca un părinte înțelegător și bun, Majestatea Voastră V'ați dat seama, că ranele războiului tot numai prin credință, cu ajutorul Bisericii și evangheliei lui Hristos se vor putea tămădui și mult iubita noastră patrie romînă întregită se va putea întări și va progresa numai și avînd conducători și cetățeni luminați cu învățăturile Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, care prin dumnezeescul Său cuvînt a liniștit vînturile și a alinat viitorul mării.

Prin învățăturile sale de milă, îngăduință, iertare, dreptate și dragoste creștinească, cari se vor propovedui cu toată osîrdia în «Biserica Mîntuirii», blîndul Iisus va pătrunde în toate sufletele, punînd asupra lor stăpînire fără de sfîrșit.

Și astfel, pacea pe care El ne-a lăsat-o nouă tuturor creștinilor, se va sălășlui întru noi, ca să se împlinească cuvîntul Scripturii, că «popoarele învrăjbite își vor frînge săbiile, să facă din fierul lor pluguri, iar din

sulițele lor vor face seceri și mai mult neam peste neam nu va ridica sabie și nu se vor mai război, ci se va odihni fiecare sub vița sa și sub smochinul său și nu va fi cine să-i înspăimînte; toate popoarele vor umbla fiecare în calea sa». (Mihea IV, 3—5).

Cînd împărtășim deci Majestății Voastre cu negrăită bucurie binecuvîntarea Sfîntului Sinod, în scop de a se începe lucrările de pregătire pentru proiectata biserică a mîntuirii, rugăm pe bunul Dumnezeu, să Vă învrednicească a vedea Biserica ortodoxă romînă înălțîndu-se sub binecuvîntata și înțeleapta oblăduire a Majestății Voastre, din nou spre gloria pe care o atinsese în timpul domniei slăvitului Constantin Brîncoveanu, cînd răspîndea lumina credinței la multe neamuri ortodoxe din răsărit, și cînd vrednicul de pomenire, Mitropolit al Ungro-Vlahiei Antim Ivireanul, se simțea în drept să spună aceluiaș slăvit Voevod: «Creștineasca-ți mare însuflețire a fost rîul cel cu curgerile de aur, din care au curs aceste patru izvoare: ale Romînilor, ale Elinilor, Arabilor și ale Ivirilor tipare»....

Fie, ca și creștineasca însuflețire a Majestății Voastre să devie un rîu cu curgerile de aur pentru înălțarea sfintei noastre Biserici ortodoxe romîne, pentru consolidarea patriei întregite, pentru slava lui Dumnezeu și gloria neperitoare a drept-credinciosului nostru popor.

Implorînd ajutorul Cerului la înfăptuirea creștinismului cuget Regal, rămînem.

Al Majestății Voastre devotați și pentru Majestatea Voastră și întreaga Augustă Dinastie și tot poporul romînesc, smeriți rugători către Dumnezeu.

București, în ședința Sfîntului Sinod ținută la 10/23 Mai 1920 în Catedrala Sf. Mitropolii a Ungro-Vlahiei.

Președinte **Miron**, Mitropolit Primat

Pimen, Mitropolitul Moldovei și Sucevei; *Nicolae*, Mitropolitul Ardealului; *Dionisie*, Episcopul Buzăului; *Nicodem*, Episcopul Hușilor; *Ioan Pap*, Episcopul Aradului; *Nifon*, Episcopul Dunării de Jos; *Platon Ploșteanu*.

Evgheenie Piteșteanu, locșilor de Episcop al Argeșului,
Vartolomeu Bacăoanu, " " " " Rîmniceului,
Iacov Barladeanu, " " " "
Ipolit Rădăușeanu, " " " "

Nădejdea de îmbunătățire a valutei și de ieftenire a traiului au amînat inițierea colectei necesare și pregătirea planurilor de

zidire. Dar cum necesitatea unei catedrale mărețe a patriarhiei este deoparte o simțită necesitate iar de altă parte și o cerință iminentă pentru demnitatea țării și a Bisericii: —am crezut de binevenit momentul, ca să începem pregătirile acum de odată cu prima întrunire a congresului național bisericesc. Urmăm prin aceasta pilda zilnică a poporului nostru, a țaranului nostru, care decîte ori începe un lucru, dar mai ales cînd pentru prima dată implîntă plugul în brazdă, își face semnul crucii și zice: «Doamne-ajută».

Așa și Noi — fruntașii Bisericii și ai neamului — începînd cu această sesiune congresională o eră nouă de viață bisericească, e bine, creștinesc și romînesc ca să urmăm cu însuflețire îndemnul prealnalt al Majestății Sale și pornim cu ajutorul lui Dumnezeu chiar din prima întrunire a Congresului la înălțarea unei biserici întregi.

Înaltul guvern — luînd act de această prealnaltă dorință binecuvîntată de Noi și de Sf. Sinod, a și votat un prim fond de 3.000.000 lei, pentru începerea preparativelor și a procurării planurilor pe cale de concurs.

Pentru înfăptuirea acestui măreț gînd propunem:

1. Să se iee cu mulțumită act de hotărîrea guvernului de a votă suma necesară începutului și de a completa sumele necesare dintr'o colectă generală, cu suma necesară continuării lucrărilor.

2. Să se numească o comisie specială, care — în înțelegere cu înaltul Guvern și cu toți factorii competenți — să lanseze, cînd va fi opinia publică pregătită și dispusă pentru jertfă, apelul pentru o coletă generală în toată țara încît fiecare creștin și cetățean să aibă prilejul a contribui la înălțarea «Bisericii Neamului», sau mult sau puțin, cît îi vor îngădui împrejurările.

Eu contribui de pe acum cu suma de 100.000 lei, pe care o voiu solvi din cruțările ce Mi le voiu impune.

3. Să se instituie o comisie de specialiști pentru a pregăti caetul de sarcini cu toate condițiile ce trebuesc să întrunească planurile, precum și pentru ca — în înțelegere cu Primăria Capitalei — să aleagă locul potrivit unde să așeze clădirea.

Dorînd, ca Dumnezeu să încoroneze cu

succes această inițiativă, împărtășesc ahi-păstoreasca binecuvântare tuturor celor ce vor contribui cu obolul lor și se vor osteni pentru ridicarea «Bisericii Neamului»¹⁾.

PAROHII VACANTE

Protopopiatul Jud. Dâmbovița

Se publică concurs pentru ocuparea parohiei nou înființate „Bucumeni“, cu termen de 30 zile dela această publicație.

Parohia este alcătuită din satul Bucumeni cu 290 familii și 1200 suflete Biserica parohială de zid în stare rea, având nevoie de reparații, fiind întreținută de stat.

Preotul primește salariul dela Stat conform gradului de studii. Venitul Epitrahilului se cifrează la circa 10.000 lei anul. Pământ, fînețe și pruni pentru întreg personalu 4¹/₂ hectare.

Indatoririle sunt cele cerute de legile bisericești și Sf. Caroane. Cererile însoțite de acte și memoriile necesare se înaintea acestei protopopii.

* * *

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia *Lucieni* cu termen de 30 zile dela aceasta publicație în „Apostolul“. Parohia este compusă din satele.

- 1) Luceni cu 160 familii și 672 suflete.
- 2) Ciurari „ 70 „ „ 290 „
- 3) Ungureni cu 11 familii și 463 suflete. Râncăciurul 220 familii și 615 suflete, care se va servi de personalul Lucieni până se va face parohie.—Momentan se află ca deservent și un preot supra numerar, fiind întreținut de Stat. Are patru biserici:

1) Biserica parohială de zid în bună stare, în satul Luceni.

2) Biserica filială de zid bună în satul Ciurari.

3) Biserica filială de zid în bună stare în satul Ungureni.

4) Biserica filială de zid, în rea stare în satul Râncăciur.

1. Domnul Ministru Alex. Constantinescu Ne-a trimis încă mai de mult suma de 100.000 lei, care împreună cu alte sume mai mici, e depusă în carnetul dela Banca Generală a României sub Nr. 1664, și reprezintă suma de 125.152 lei.

Beneficii pentru preot.

1) Primește salariul dela Stat, potrivit gradului de studii.

2) Venitul epitrahilului care se cifrează la circa 20.000.

3) Pământ arabil pentru întregul personal, 3¹/₂ Ha.

Cererile însoțite de acte și memoriile necesare se înaintea oficial acestei protopopii, care cu raport amănunțit se trimit Arhiepiscopiei.

Protopop, Dum. N. Popescu

Protopopia Plăștii de Jos din Capitală

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh al bisericii *Lucaci* cu termen de 30 zile dela această publicație în „Apostolul“.

Parohia este compusă din circa 80—90 familii.

Biserica parohială este de zid în bună stare, reparată anul trecut.—Are și biserică filială: *Udricani*, care are preotul său.

La parohie mai are un preot ajutor cu care împarte veniturile, dar care pe ziua de 1 Aprilie a. c. va fi scos la pensie.

I *Beneficii* pentru preot sunt:

a) primește salarul după bugetul aprobat pe 1926, conform gradului de studii și vechimii.

b) Venitul epitrahilului care se cifrează la 4—5000 lei anual.

c) Are casă parohială bună cu 3—4 camere și dependințe, ocupată până acum de preotul ajutor, care dela Aprilie va trebui să fie evacuată.

II. *Indatoriri*:

a) Cele cerute de legile bisericești și Sf. canoane.

Protopop

Econom, Traian Vintilescu

NOTA. Cererile însoțite de acte și memoriile necesare (vezi regulamentul de numire a preoților publicat în „Apostolul“ No. 11/925) se înaintea oficiului protopopesesc care, cu raport amănunțit le va trimite Arhiepiscopiei.

Protopopia Circ. I. Câmpulung Jud. Mușcel

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh din parohia *Piatra*, în termen de 30 zile dela această publicație în „Apostolul“.

Parohia este alcătuită din Satul Piatra cu 101 familii și 477 suflete.

Biserica parohială este făcută de zid, nouă și e întreținută de stat.

Preotul primește salariul conform gradului de studii și bineficiează de venitul epitrahilului care se cifrează la 2500—3000 lei pe an. Nu are casă parohială și nici pământ.

Ca îndatoriri, preotul trebuie să se supună celor cerute de legile bisericești și St. canoane.

Cererile însoțite de acte se înaintează oficiului protopopesc.

Protopop: Pr. Iconom N. Proca

Protopopia Jud. Ilfov, Circ. II-a Budești

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea posturilor de parohi al următoarelor parohii.

1) Preasna-Veché, com. Gurbănești și 2) Leordeni, com. Popești Leordeni.

Parohia Preasna-Veché este alcătuită din satul Preasna-Veché care are 250 familii, cu biserica parohială „St. Ion Botezătorul” de zid și în bună stare. Biserica este întreținută de stat, iar preotul primește salariul, conform gradului său de studii, are venitul epitrahilului și 17 pog, teren bisericesc. Casă parohială n’are.

2) Parohia Leordeni este alcătuită din satul Leordeni, care are 185 familii, cu biserica parohială „St. Voevozi” de zid în stare potrivită. Biserica este întreținută de Stat, iar preotul primește salariu conform gradului său de studii, are venitul epitrahilului și 17 pog. teren bisericesc. Casă parohială are.

Concursul se va ține peste 30 zile dela publicarea acestuia în „Apostolul”.

Conferințele generale preoțești

(circulara No. 1409/926)

Prea Bucernice Părinte,

Anul acesta, ca și anul trecut, conferințele generale preoțești se vor ține în cursul lunii Maiu cu preoții din întreaga eparhie, împărțindu-i în două serii, și anume:

I-a serie va ține în zilele de 4 și 5 Maiu (Marți și Miercuri). II-a serie va ține ședință în zilele de 11 și 12 Maiu. Marți

și Miercuri, la sediul fiecărei protopopii, sau unde va decide protopopul respectiv, fiind delegat însuși a prezida aceste conferințe, iar în Capitală va prezida păr. Revizor Gh. Negulescu.

Subiectele de tratat în scris și discutat vor fi:

I) Subiect teoretic: „Sfânta Scriptură ne indică postul și rugăciunea” ca mijloace pentru mântuirea noastră.. Astfel e necesar a se preciza la conferința viitoare teza: Cum să se roage lui Dumnezeu preoții, cum și la ce ocazii să se spovedească și mărturisească, ca și prin pildele lor să aibă înfrîurire asupra credincioșilor?

II) Iar ca temă practică: „Dintre comitetele parohiale, indicate în articolele 52—54 din „Statutul de organizare al Bisericii noastre”, cari trebuiesc constituite mai urgent în toate parohiile, și cum s’ar putea mai ușor organiza, ca să se înceapă o mai vie interesare de biserică.”

Toți preoții vor prezenta lucrările scrise pe jumătăți de coală, citeț și îngrijit. Lipsurile nemotivate ale preoților vor fi cenzurate cu oprirea salariului, conform regulamentului.

Arhiepiscop și Mitropolit

MIRON

Director, D. Boroianu

Impozitele preoției

În 22 Februarie a. c. comisiunile de impunere începând lucrările pentru stabilirea impozitelor cuvenite pe anul 1926. Găsim actuala chestiune de a face cunoscut preoților impozitele ce au să plătească și căile de reclamație, în cazul dacă impunerea s’a făcut greșit.

Preoții au să plătească următoarele impozite și anume:

1. *Impozitul Agricol* asupra veniturilor proprietăților agricole. Acestui impozit sunt supuse proprietățile de pământ cultivabil (arabile, fânețe, izlazuri, grădini, vii.). Venitul impozabil s’a stabilit încă în anul 1923 pe un period de 5 ani, rămânând neschimbat până la finele anului 1927. Impozitul e

datorit de proprietarul sau uzufructuarul pământului.

Cota impozitului pentru pământurile exploatate în regie este de 12% plus 8.5% adiționale, total 20.5%, iar pentru pământurile arendate cota este de 14% plus 8.5% total 22.5%. Sămănăturile, proprietatea parohiilor, *date în mod gratuit* spre folosința preotului, fie că îl arendează, se consideră ca fiind exploatate în regie. Plata impozitului cade în sarcina preotului care folosește pământul.

2. *Impozitul pe clădiri.* Acestui impozit sunt supuse veniturile proprietăților clădite, cari venituri s'au stabilit în anul 1923 pe un period de 5 ani, rămânând neschimbate până la finele anului 1927.

Cota impozitului este de 12% plus 8% adiționale, total 20%. De acest impozit sunt scutite clădirile parohiale ale culturilor religioase întreținute de Stat, cari nu produc nici un venit, adică dacă nu sunt închiriate și cari s'au bucurat și în trecut de asemenea scutiri.

În comunele rurale mai sunt scutite de impozit, clădirile proprietatea preoților, ce servesc de locuința lor în cazul dacă nu au mai mult de 3 camere locuibile și dacă se ocupă și cu agricultura.

3. *Impozitul comercial* sunt supuse veniturile din exploatare agricole făcute de arendași, înțelegând, dacă pământul e luat în arendă, fie proprietatea particularilor, fie proprietatea școlii sau bisericii.

Cota impozitului este de 10% plus adiționale 6% total 16%.

Se remarcă că, pentru pământurile sesionale din Ardeal, adică pentru pământurile, cari sunt proprietatea parohiilor și sunt date spre folosință preotului, *în mod gratuit*, preotul nu poate fi considerat ca un arendaș și după venitul din aceste pământuri nu poate fi supus impozitului comercial.

4. *Impozitul pe salarii*, sunt supuse veniturile provenite din salarii, cari depășesc lunar suma de 750 lei.

Cota impozitului este de 4% până la venitul de 4000 lei lunar, de 8% pentru diferența ce trece de 4000 lei lunar. Acest impozit se reține de către Casieria, care face plata salariului. Salariile lunare mai mici de 750 lei sunt neimpozabile.

5. *Impozitul profesional*, sunt supuse ve-

niturile stolare, rezultând din exercitarea funcțiunii de preot. Astfel sunt veniturile primite dela credincioși pentru botezuri, cununii, înmormântări, etc.

Aceste venituri se stabilesc anual de către comisiunea de impunere.

Cota impozitului este de 8% plus adiționale 4%, total 12%.

Impozitul global, este supus totalul veniturilor impuse la impozitul, agricol, pe clădiri, comercial, pe salarii și profesional, care total se compune din veniturile stabilite mai sus.

În cazul că totalul veniturilor nu atinge anual suma de 10.000 lei, rămâne scutit de acest impozit. Impunerea se face deodată cu celelalte impozite.

Căile de atac contra impunerilor greșite.

Împotriva hotărârii comisiunei de impunere, care hotărâre se înmânează în scris contribuabilului, se poate face apel în termen de 20 zile dela comunicarea hotărârii. Apelul se adresează către Administrația financiară și se judecă de către comisiunea de apel înaintea cărei comisiuni contribuabilul se citează pentru a se putea apăra și susține apelul.

Dacă contribuabilul nu e îndestulit cu deciziunea comisiunei de apel, care deciziune nu se comunică în scris, în termen de 20 zile dela pronunțarea acelei deciziuni, poate face recurs, care asemenea se adresează către Administrația financiară și se judecă de Tribunalul sau Curtea de Apel. Apelul și recursul sunt scutite de timbru.

DR. G. CIUTA

Din rev. „Renașterea”

Subdirector lin. Cluj.

BIBLIOGRAFIE.

Predicile unui Episcop ortodox:

Prea Sf. Sa Grigorie al Aradului

Precum pentru viața fizică avem nevoie de căldura și lumina soarelui, așa și pentru viața sufletească avem nevoie de lumina și căldura lui Hristos. Către această lumină și căldură ne chiamă cel mai nou volum al *Prea Sfințiet Sale Episcopului Grigorie al Aradului*, intitulat: « *Veniți la Hristos* ».

Volumul cuprinde predici alese la toate Duminecile anului bisericesc. Ziaristica noastră

bisericească a privit ca eveniment literar apariția celor 20 cuvântări la sărbătorile bisericești scrise de P. Sf. Episcop Grigorie în 1925. Acum când apare un volum de 56 predici pe 290 pagini, un eveniment și mai important s'a ivit în Istoria predicii noastre. Este mare măiestria turnă adevărurile veșnice ale credinței într'un chip cât mai plăcut pentru lumea atât de copleșită de griji materiale a zilelor noastre. În timpurile mai vechi poate nu avea lumea atâta nevoie de predică, pentru că bunăoară se mulțumea cu privirea icoanelor, dacă nu știă ceti. Azi crește numărul cititorilor, dar pare a scădea numărul celor cari văd bine lucrurile sufletești. Pe seama acestei lumi sunt scrise cele 56 predici. Sunt scrise cu observarea regulilor omiletice. Alegerea temelor și alegerea ideilor potrivite pentru dezvoltarea temelor face ca predicile volumului să aibă cel mai sigur efect asupra sufletului, dispoziției și voinții auditorului. Efectul predicilor este probat — precum zice autorul — prin rostirea celor mai multe dintr'ânsele. Pildele aduse din viață fac să ne gândim asupra adevărului că oratoria nu stă numai în cuvinte, ci mai ales în fapte.

Nădăjduim că amvoanele bisericii noastre vor răspândi cu multă căldură ideile cărții de față în ordinea imperioasă a spiritului creștin ortodox, atât de atacat de toate părțile.

Tiparul admirabil și hârtia fină fac ca prețul de 100 lei să fie neînsemnat. Se poate comanda la Librăria Diecezană din Arad, la librăria Pavel Suru din București și alte librării din centrele eparhiale.

Manual de drept bisericesc ortodox oriental cu privire specială la dreptul particular al Bisericii ort. rom. Vol. I de *Dr. Nicolae Popovici* profesor la institutul teol. ort. rom. din Arad. Tipărit cu binecuvântarea P. S. Sale Episcopului *Dr. Grigorie Gh. Comșa* al Aradului. Editura Librăriei diecezane din Arad. Prețul 90 Lei.

Marea reformă a unificării bisericii ortodoxe române necesită în mod arzător un manual de drept bisericesc alcătuit de o autoritate garantată, un specialist chemat și versat în această materie. Lucrările mai vechi din domeniul dreptului canonic pe lângă faptul că ieșiseră din comerț parte epuizându-se,

parte uzitându-se, mai aveau și unele neajunsuri dintre cari cel mai capital eră, că nu puteau fi puse în curent cu noua legiuire de unificare a organizației bisericești actuale. Acest gol simțitor în sfera literaturii dreptului bisericesc ortodox îl umple din belșug valoroasa carte a d-lui prof. Dr. N. Popovici. Expunerea sistematică și metodică cât și claritatea și exactitatea în aranjarea vastului material, neomițând nimic din ceea ce este necesar cunoașterii teoretice și practicii bisericești, fac din această lucrare în rândul dintr'au *un manual bine întocmit pentru studenții institutelor noastre de specializare teologică*; servește apoi ca *un normativ temeinic* în practica bisericească *preoțimii* noastre, iar cât privește pătura socială a intelectualilor *mireni*, cari doresc să se familiarizeze cu instituțiile noastre de drept bisericesc și să participe la noua viață bisericească constituțională, opera păr-lui Dr. Popovici este direct o *indispensabilă căldură*.

Opera completă este plănuită pentru două volume. Volumul prim, apărut acum, tratează, pe 320 pagini, despre izvoarele dreptului bis. și despre organizația bisericească. Se expune materia esențială din dreptul universal și particular din toate Bisericile autocefale, dându-ne apoi în amănunte toate acele norme cari sunt valabile în Biserica noastră. De câte-ori reclamă obiectul, se fac repriviri istorice, foarte prețioase din punct de vedere a arătării evoluției acestuia, iar în anexe ni se dau izvoarele principale, cari servesc la temelia dreptului bisericesc particular românesc.

Cartea profesorului Dr. Popovici, în care seriozitatea și temeinicia muncii e secondată de fericita împerechere a simțului înnăscut al istoricului și rigurozitatea neșovăelnică a paragrafistului se ridică între cele mai valoroase opere ale literaturii bisericești contemporane.

Dar prețios. Dl. inspector bisericesc, P. D. Roșianu ce e prezent în Chișinău, donează pentru catedrala patriarhiei; spre a se folosi la ocazii festive 7 covoare Basarabene — model vechi — dinaintea ocupațiunii rusești, cari astfel reprezintă o valoare și artistică originală și istorică. D-sa la ocazii binevenite le-a cumpărat fie direct fie în schimb a altele noi dela țărani, cu suma de 22.850 lei. În fond însă valoarea lor e mult mai mare. Dumnezeu răsplătească-i creștineasca faptă.